

Österlånggatan

Österlånggatan söder ut mot Stora torget omkring år 1955. Denna gatdel ser väl i stort sett likadan ut i dag förutom att det är gårdsgata. Kyrkomuren till höger i bild tillhörande Carolikyrkan som är Borås äldsta byggnad, på samma plats stod under medeltiden en stenkyrka som var mittpunkten för Torpa socken. Den nya kyrkan byggdes i en stramt hållen karolinerstil, kyrkan hette Torpa kyrkan ända fram till år 1905 då den fick sitt nuvarande namn till ett minne av Karl XI. Kyrkan stod färdig år 1669, 48 år efter det att Borås officiellt hade blivit en stad. Tornet byggdes till år 1681 och kyrkan har återuppbyggts och reparerats efter stadsbränderna 1681, 1727 och 1822. Tornets nuvarande utseende är ifrån mitten av 1800-talet, byggnaden skyddas enligt 4 kap kulturmiljölagen som kyrkligt kulturminne.

År 1939 genomgick kyrkan en renovering då man skulle byta golvet i kyrkan och då upptäckte man kyrkans hemlighet, det fanns gravkammare under kyrkans golv.

Här ser man de gravar som fanns under kyrkans golv. Sedan år 1804 hade inga begravningar i kyrkan ägt rum. Redan år 1795 betygades vid biskopsvisitationen detta år att gravsättningar i kyrkan mycket sällan ägde rum. Efter 1822 års eldsvåda hade gravarna dolts av det nya trägolv, som då lades. De upprepade eldsvådorna hade till stor del förstört gravarna och gravstenarna i kyrkan. Det fåtal gravstenar som återstod efter 1822 års brand, lades då som golv i de dåvarande vapenhusen. Några fragment finns i tornet. Talrika stycken av brandskadade eller sönderslagna gravstenar påträffades vid grundförstärkningsarbetena. Man fann även beslag av koppar, handtag av järn samt enstaka mynt, de flesta från 1680-talet. Bakom altaret fann man ett mynt från 1625. Enligt Nils Hufwedsson Dahl fanns år 1719 endast tre gravstenar i kyrkan nämligen över hans far rådmannen Hufwed Nilsson, död år 1690, hans styvfar prosten Mårten Lithenius, död år 1699, samt hans morfar rådmannen Anders Jonsson Kamp död år 1691, med deras närmaste anhöriga. Lithenius låg i den grav i koret, som disponerades av församlingens kyrkoherdar. Den förste som begravdes där var Arvid Haqvinius Hornius, som avled år 1652.

Lägger in en bild som jag fotograferade när jag besökte Carolikyrkans hemlighet.

Foto Glenn Murberg 20151015

Beslut om fri grav för kyrkoherden hade fattats år 1676. Prosten Johan Sandman förvärvade dock en egen grav framme i koret. De första som förvärvade gravplatser i tornet var Joen Glåp och Lars Graf. Priset för dessa platser angavs år 1690 till 30 rdr, samma pris som gällde för gravarna vid smågångarna mellan korsgången och korset samt vid stora gången väster om korsgången. Gravarna vid stora gången och i koret kostade 40 rdr, de vid smågångarna 20 rdr. Utrymmet var begränsat och önskemålet att få vila inom kyrkans murar livligt, varför konflikter sällan uppstod. En uppfattning om förhållandena ger en förteckning på gravarna i kyrkan från år 1753. Den återges här på grund av de inblickar den ger i församlingens liv och för de personhistoriska upplysningar den skänker. (rdr är en förkortning av äldre svensk myntenhet).